

Teadus, tehnoloogia ja innovatsioon väikeriikides

Tarmo Kalvet

25 august 2006, Tallinn

Innovatsiooni tajumisest Eestis

- „Vanad inimesed rääkisid enne, et sõnajalg õitseb jaaniöö. Kis siis sõnajala õie ää toob, see saab kõik maailma õnned kätte. Sõnajala õie peab tooma südaöö, ja nii kaugelt metsast, kus enam kukelaul ei kosta. Kui nii ligidalt sõnajala õit otsitakse, kus veel kukelaul kosta võib, siis ei saa õit kätte. Aga kaugel metsas on kurjad vaimud ja need tulevad kohe kallale.”
- **üle 50%:** mõiste pole neile isiklikult ja/või avalikkusele piisavalt arusaadav
- **3/4 vastanuist:** puudu on konkreetsest ja regulaarselt esitatavast infost
- **3/4:** Eesti innovatsioonipoliitika tundmatu valdkond

Antonio Serra oskutsepõhisest majandusest

- Antonio Serra, *A Short Treatise on the Causes that Make Kingdoms abound in Gold and Silver in the Absence of Mines, With Particular Reference to the Kingdom of Naples*, Napoli, 1613
- “The first to compose a scientific treatise ... on economic principles and policy” (Joseph A. Schumpeter, *History of Economic Analysis*, 1954, p. 195)

BREVE TRATTATO
DELLE CAUSE,
CHE POSSONO FAR ABBONDARE
Li Regni d'oro, & argento.
DOVE NON SONO MINIERE
Con applicatione al Regno di Napoli.
DEL DOTTOR ANTONIO SERRA,
della Città di Cofenza.
DIVISO IN TRE PARTI.

IN NAPOLI,
Appresso Lazzaro Scorriggio. M.DC.XIII.
CON LICENZA DE SUPERIORI.

Schumpeter: "Loov hävitusprotsess"

- tööstuse mutatsioon ... on see, mis lakkamatult revolutsioneerib majanduse struktuuri seestpoolt, lakkamatult vana hävitades ning uut luues. Loov hävitusprotsess on kapitalismi kõige olulisem iseloomujoon" (Schumpeter 1950, 83).

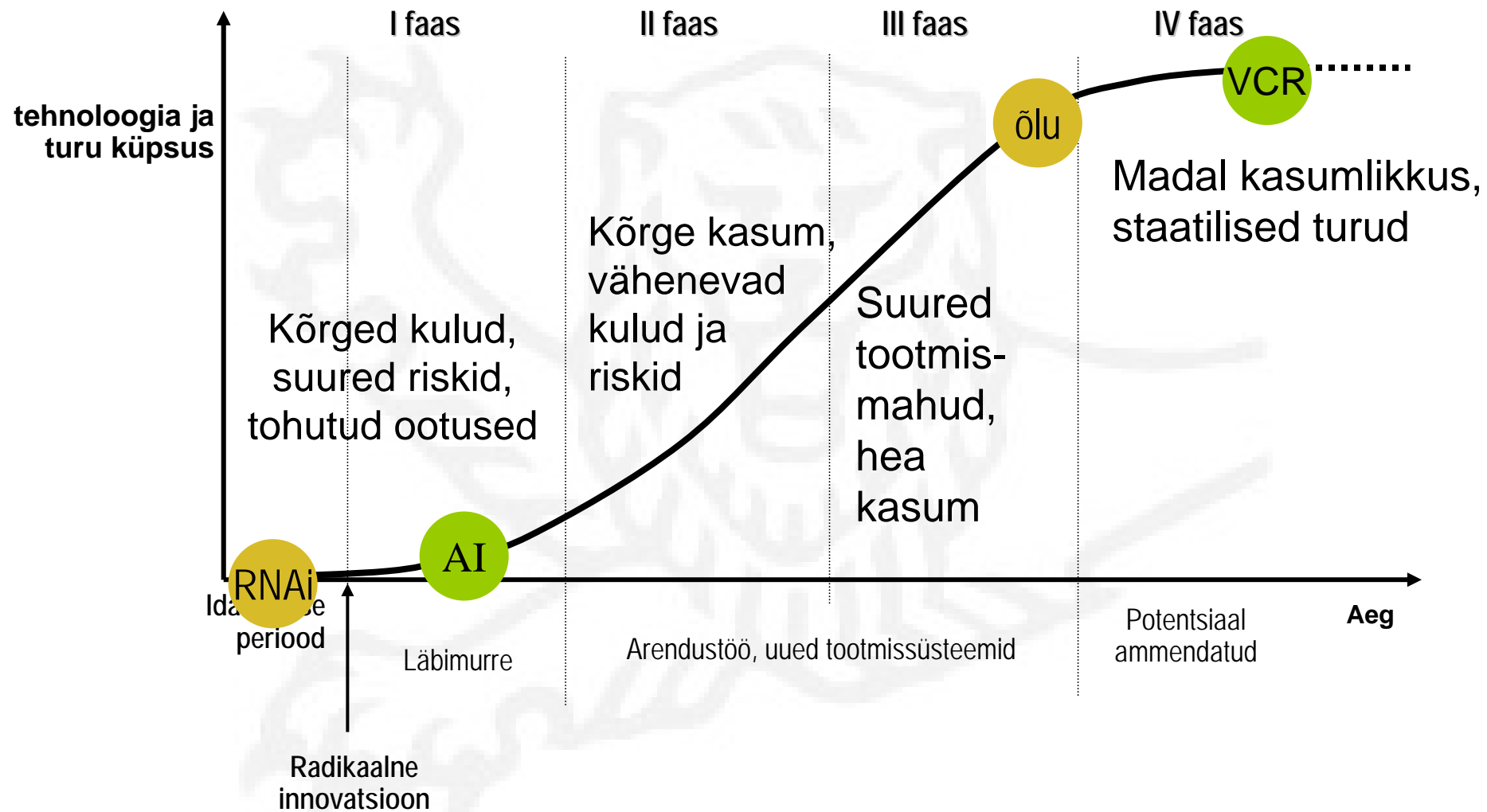
Ettevõtjate keskne koht innovatsiooniprotsessis

- Innovatsioone toodavad ettevõtjad, kellede motiivid on palju keerulisemad kui kasumi maksimeerimine ning võivad sisaldada...
 - "unistust rajada oma isiklik kuningriik, tihtipeale, ehkki mitte alati, ka dünastia"
 - "vajadus vallutada, võidelda, tõestada enda ülimuslikkust teistele mitte ainult tööviljade eneste vaid edu enese pärast"...

Töötlev tööstus! (ja teadmistemahukad teenused)!

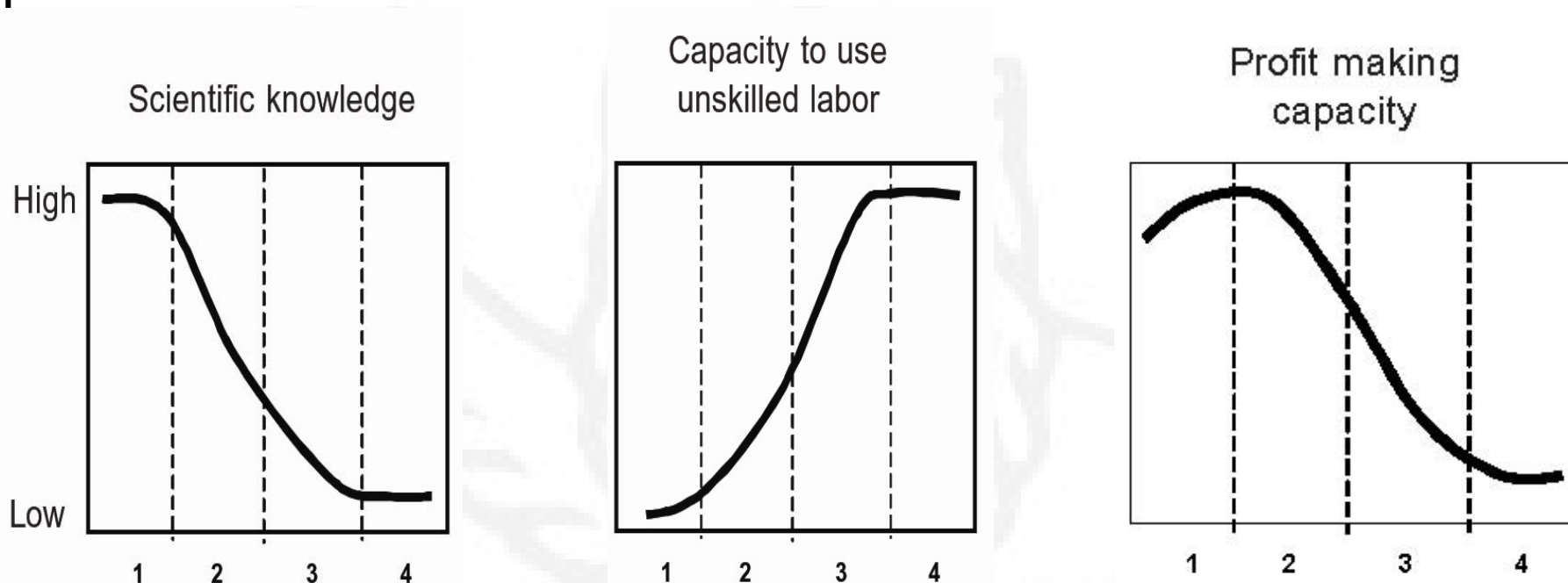
- „Tööstus võib kanda arenenud põllundust. Tööstuse ja linnade kasv ja tööstuse palkade kogusumma paisumine on hädavajalikuks eelduseks, millele võib olla rajatud meie põllumajanduse tõus. Nii kummaline kui see ka näib, iseseisva Eesti poliitilised ringkonnad ei taibanud seda sidet tööstuse ja põllunduse vahel. Mõned poliitikud suhtusid tööstusse ebasõbralikult, teised – sallivalt, aga ükski partei ei seadnud oma programmiks tööstuse suurendamist. Võib-olla oli selle põhjuseks asjaolu, et suur osa suurtööstusest kuulus mitte-eesti soost kodanikele ja nende mured tundusid laiadele hulkadele nagu võõra asjana.” (Karl Selter)

Tehnoloogia elutsükkel: tooted, tööstusharud, tootmissüsteemid

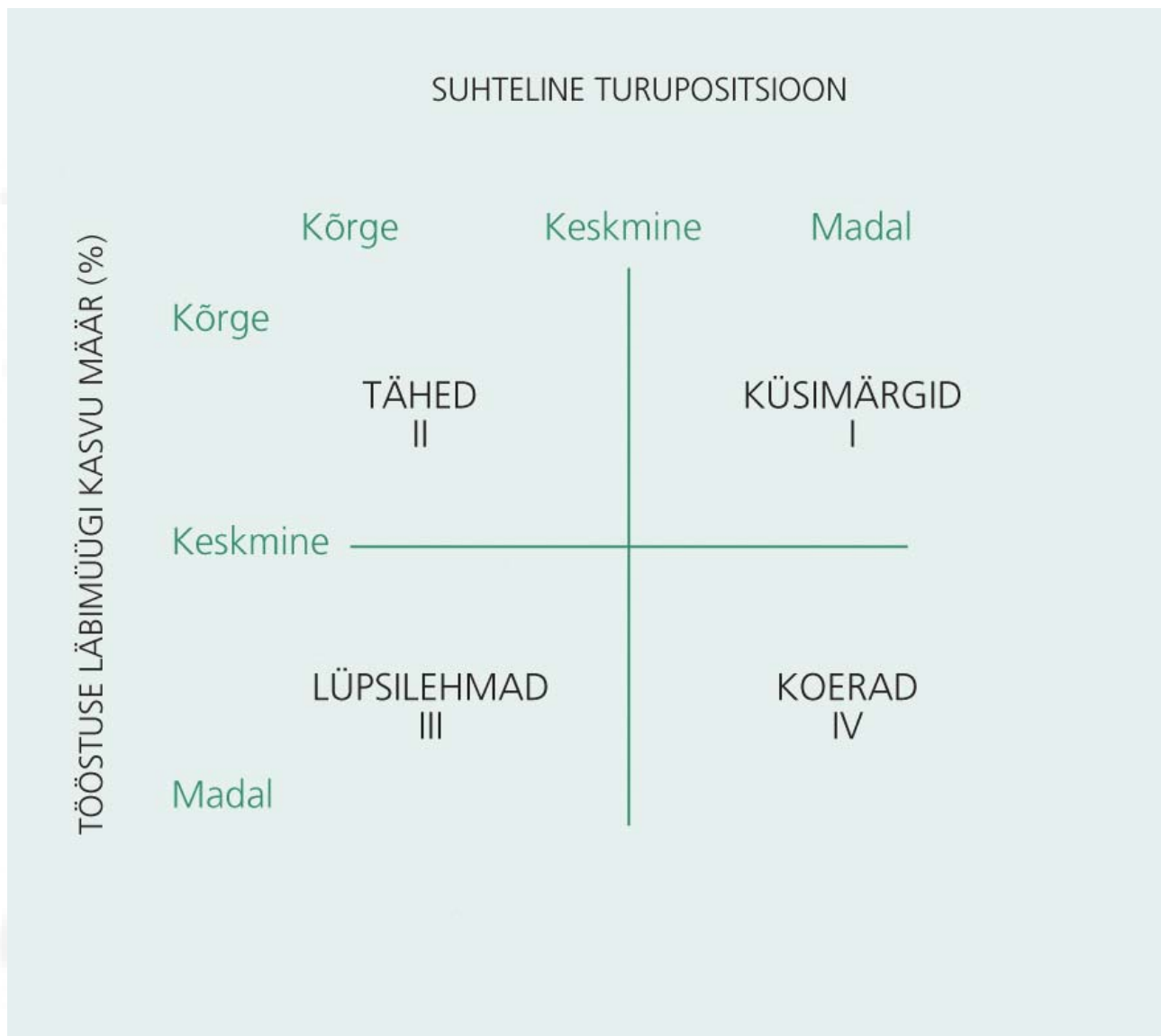
Slaidi autoriõigused kuuluvad Carlota Perezile. Vt ka Majandusministeeriumi ja PRAXISi seminari "Technological Revolutions and Techno-economic Paradigms as Framework for Designing Industrial Policy" (Tallinn, 27 september 2002) salvestust www.praxis.ee/innovation/workshop

Erinevatele arengufaasidele omased jooned

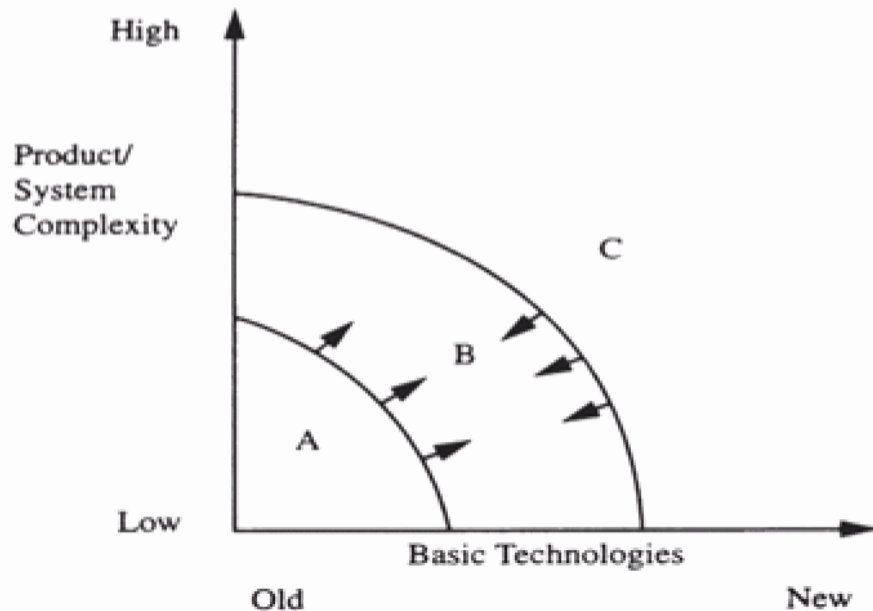

Carlota Perez, Technological change and opportunities for development as a moving target, 2001, *Cepal Review*, No. 75, p. 112.

Boston Consulting Group'i maatriks

Väikeriigid surve all...

- “The social, political and economic systems of small countries are **particularly geared towards the medium-tech areas** mainly as a result of their position in the international division of labour between the larger countries and the developing countries. In other words, there is evidence that **the technology gap between large and small countries is increasing.**” ???

Projekt: "Loova hävitusprotsessi juhtimine"

Balti mere regioonis (okt 2005 – august 2006)

Partnerid

- Centre for Innovation, Research and Competence in the Learning Economy (CIRCLE, Lundi Ülikool, Rootsi)
- Research Institute of the Finnish Economy (ETLA, Soome)
- Baltic International Centre for Economic Policy Studies (BICEPS, Läti)
- Kaunas University of Technology Leedust

Eesmärgiga uurida Balti mere regiooni riikide majandusarengut iseloomustavate struktuursete muutuste teoreetilisi aluseid ning arengute eripära erinevates Balti mere riikides.

Finantseeritud Phare piiriülese koostöö programmist (Phare CBC)

Edukat ja huvitavat konverentsi!

tarmo@praxis.ee

tel. 6 409 004

www.praxis.ee

Täiendavat lugemist (1)

- Tarmo Kalvet, Rainer Kattel, Kaspar Küünarpuu, Daniel Vaarik, Katrin Rahu, Evelin Ojamets, *Innovatsioon ja Eesti arvamusliidrid, Eeluuring riikliku innovatsiooniteadlikkuse programmi sihtrühmade relevantsete vajaduste leidmiseks*, 2005, http://www.praxis.ee/data/EAS_innovatsiooniteadlikkus_PRAXIS_HillKnowlton_310305.pdf
- Erik S. Reinert, „Riigi roll majanduskasvus“, *Teadmispõhine riik ja majandus*, Riigikantselei, 2004.

Täiendavat lugemist (2)

- Carlota Perez, *Technological Revolutions and Financial Capital. The Dynamics of Bubbles and Golden Ages*, Cheltenham - Northampton, MA, Edward Elgar Publishers, 2002.
- Anne Jürgenson, Tarmo Kalvet, Rainer Kattel, *Ettevõtluse toetusmeetmed Riigieelarve Strateegias 2007-2013*, Tallinn: Poliitikauringute Keskus PRAXIS, 2005.

Täiendavat lugemist (3)

- Rainer Kattel ja Tarmo Kalvet, *Teadmistepõhine majandus ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaalane kõrgharidus: hetkeolukord ning väljakutsed kõrgharidussüsteemile aastani 2008*, PRAXIS, 2005.
- Marek Tiits, Rainer Kattel, Tarmo Kalvet, *Made in Estonia*, Tartu, 2005, www.praxis.ee/MiE

Lugemist (4)

- Marek Tiits, Rainer Kattel, Tarmo Kalvet, Teadmistepõhine Eesti 2010: kontekst ja poliitikasoovitused, Riigikogu Toimetised, 2004, No 10, pp. 31-38.
- Marek Tiits, Rainer Kattel, Tarmo Kalvet, Rein Kaarli, *Eesti majanduse konkurentsivõime ja tulevikuväljavaated*, Tallinn: TAN, 2003.
- Tarmo Kalvet and Rainer Kattel, Majandusareng, innovatsioon ja tehnoloogilis-majanduslik paradigma: väljakutse Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele, *Riigikogu Toimetised*, 2002, No 5, pp. 142-148.